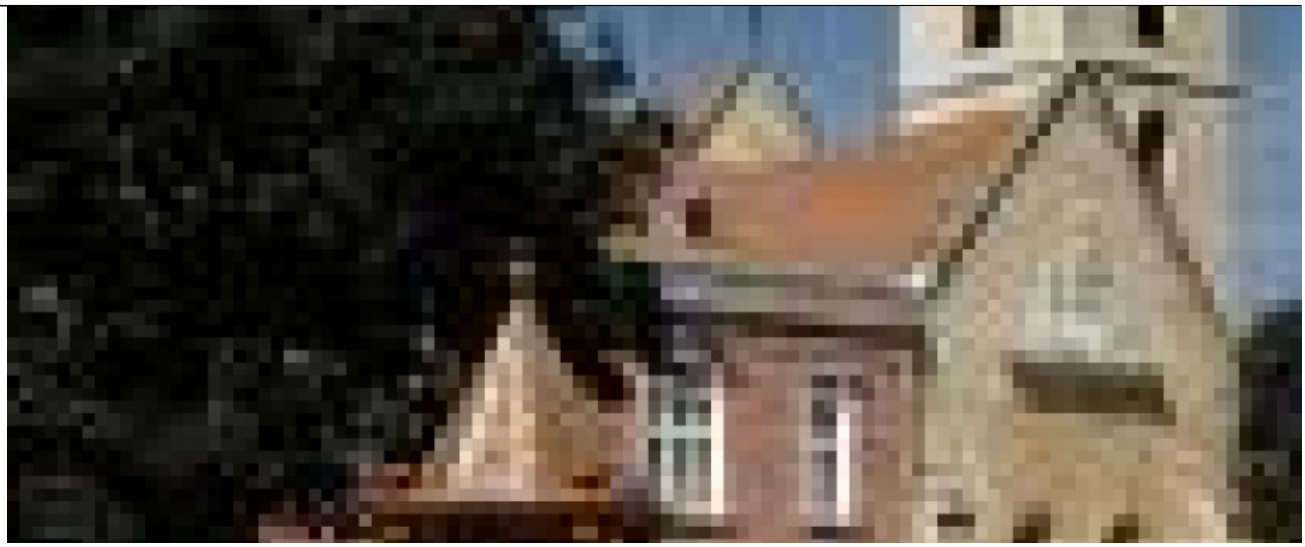

Világi kapu

2010 május 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Ha belépünk a Vasvári Múzeumba, a domonkosok egykori középkori kolostorába, tágas, fehér falú folyosó fogad; mindenütt érezhet? az a szándék, hogy e becses emlék h? tükre legyen a múltnak s a magyarországi domonkosok történetének.
A magyar domonkos provincia kolostorainak számáról az els? ismert adat 1277-b?l származik: ekkor 30 olyan férfikolostor volt a magyar rendtartomány területén, amelyben legalább tizenkét szerzetes élt. 1240 és 1277 között a magyar rendtartomány mindössze hat új rendház alapítására kapott engedélyt, azaz a konventek zöme még a tatárjárás el?tt keletkezett. Valószín?leg ezek közé tartozott Vasvár is, amely a rend szempontjából fontos út mellett terült el. Talán már az els? magyar domonkosok – Paulus Hungarus és társai – is ezt az utat használták, amikor Bolognából Magyarországra érkeztek.
Haris Andrea és Zágorhidi Czigány Bálint beszámolójából tudom, hogy a vasvári rendház hazánk domonkos kolostorai közül a korai alapításúak közé tartozik: a rendi hagyomány mind a középkorban, mind az újkorban IV. Bélát tekintette alapítójának. Az bizonyos, hogy 1254-ben már létezett, mivel ekkor egy korábbi, keltezetlen oklevelet írtak át a kolostor javairól. Az alapítás után a vasvári szerzetesek rögtön hozzákezdtek kolostoruk felépítéséhez, és egységes elképzelés alapján készítették el a templomot és a rendházat. A kolostoregyüttes északi szárnyát az egyhajós, egyenes szentélyzáródású templom alkotja. Termésk?b?l épült falai a párkányokig, az oromfalakat is beleértve, meg?rizték XIII. századi kialakításuk formáját.
A templom középkori f?- vagy inkább világi bejárata az északi homlokzaton volt. A kapu elfalazott állapotban került el? a homlokzat nyugati végén. A tégla eléfalazás-lefejtése után enyhén csúcsíves, bélletes, leveles oszlopf?vel díszített kapu töredékei bontakoztak ki. A templom nyugati homlokzatát – ahol a jelenlegi f?bejárat található – a középkorban két nyújtott, félköríves lezárású ablak, felettük középen körablak törte át. A déli falon négy félköríves lezárású ablak és egy körablak világította meg a templom hajóját. Ebben az id?ben a szerzetesek a quadratura (bels? udvar) fel?l is bejuthattak a templomba.
A kolduló rendi hagyományokat követve önálló harangtorony épült a vasvári kolostorban. A torony a megszokottól eltér?en nem a kolostorszárnyakhoz kapcsolódik, hanem kívülre került, a szentély északi oldalán áll. A templommal egy id?ben épült fel a kolostor többi szárnya.
A volt kolostor épületét többször körbejártam, és egyszerre láttam a mulandóság és a megújulás jeleit. Igaz, hogy a negatívok több képet ?riznek a romboló id? nyomairól, mint a helyrehozott részekr?l, de azért arról szólok szívesen, ami megmaradt, hisz ez bizonyosan mindannyiunknak jobban esik.

mno.hu/Móser zoltán

Ajánló